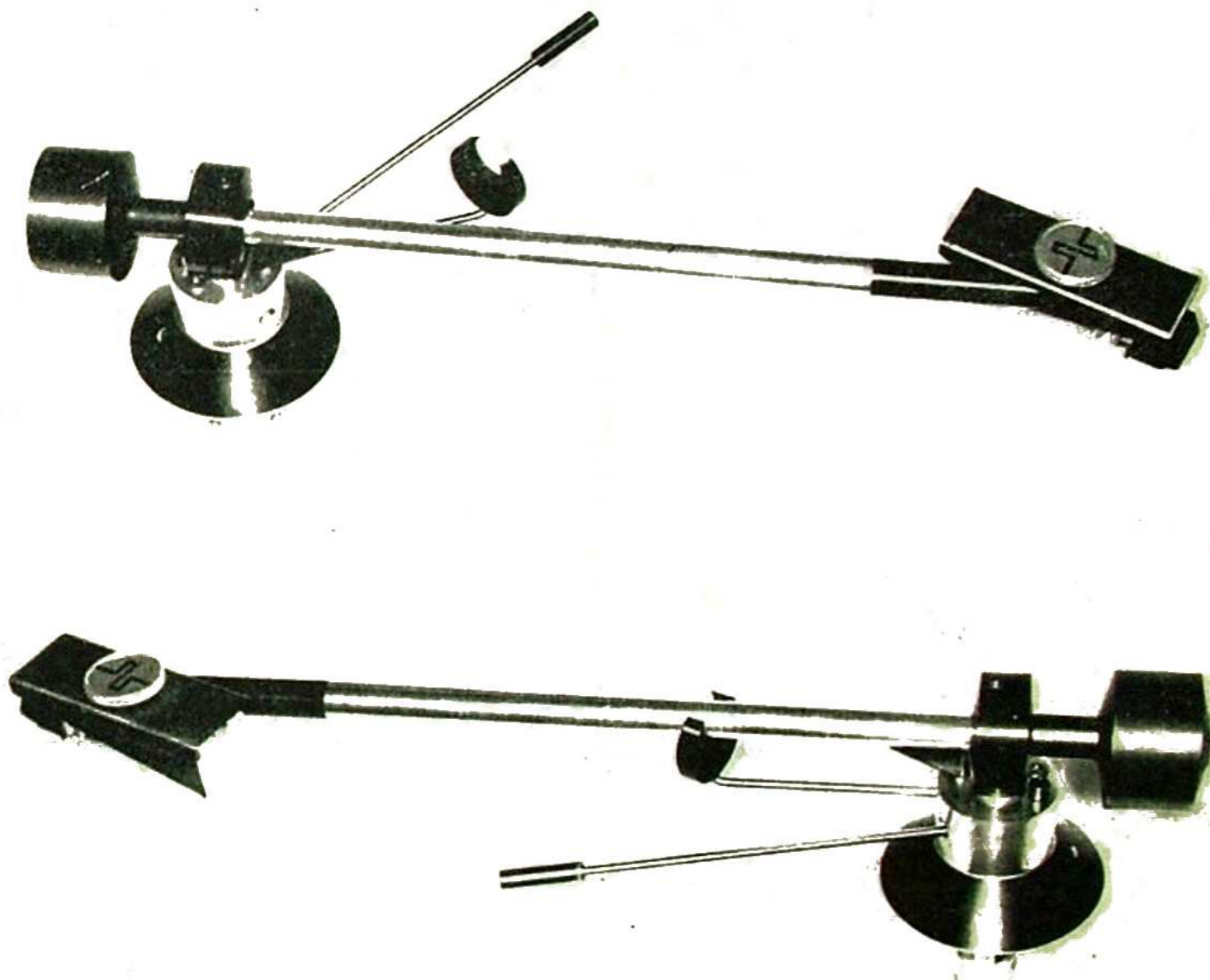

hudba a zvuk

měsíčník pro rozhlas, hudbu a elektroakustiku Kčs 3,50

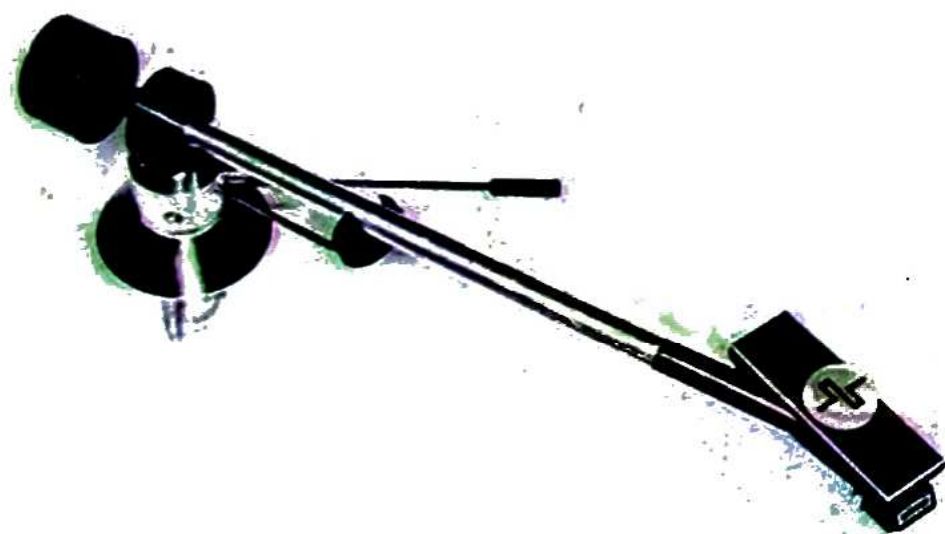
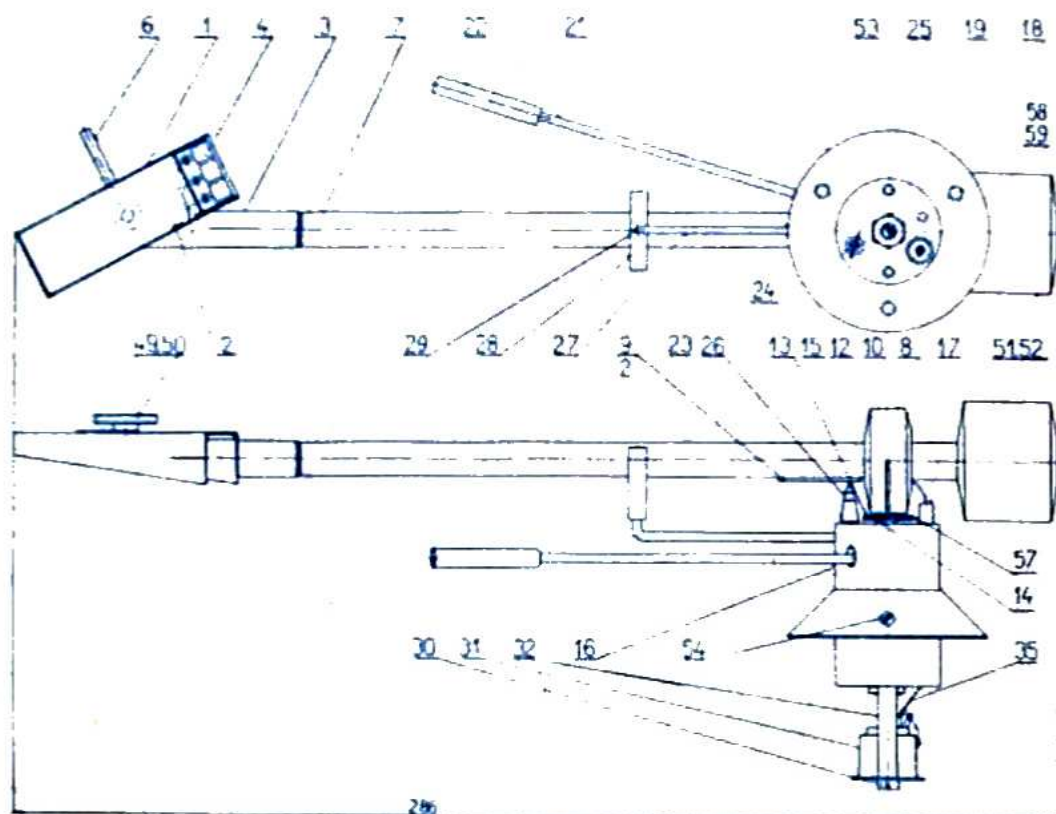
1968

1

Postavte si sami: Přenoskové raménko PR 2 • Náš test: Náhlavní stereofonní sluchátka • Reproductory s nízkou rezonancí • Úprava VKV FM tuneru pro pásmo 87,5 – 104 MHz • Návštěvou u firmy Uher • Zlepšení dozvukového zařízení Tesla Echolana • Dispozice, skladba a vybavení rozhlasového střediska v Praze • Antická knihovna • Rozhlasová hra očima zvukové techniky • Malá fonopraktika • Recenze gramofonových desek • Z dějin gramofonové desky • Panton-Členům GK • Skladatelé o elektronické a konkrétní hudbě • Aktuality

JIRÍ JANDA

Raménko PR 2 Klubu elektroakustiky jako samostatný stavební celek je určeno především pro gramofonové přístroje hi fi nebo profesionální třídy. Umožňuje vestavět libovolnou přenoskovou vložku, která má standardní upevnění dvěma šrouby na rozteči $\frac{1}{2}$ " (12,7 mm). Jsou to přenosky stejné jakostní třídy, které svými vlastnostmi odpovídají vlastnostem raménka a použitého gramofonu. Spojovat dohromady raménko PR 2 s gramofony a přenoskami nižších jakostních tříd nemá valný význam.

Raménko předkládáme čtenářům v kompletních výrobních podkladech, podle nichž se vyrábí v Klubu elektroakustiky. Kdo má výrobní možnosti, může si podle nich raménko sám zhotovit. Je však třeba výslovně upozornit, že výroba není snadná, ani jednoduchá, má-li raménko plnit technicky i vzhledově všechny samozřejmé požadavky. Pro čtenáře a zájemce bez výrobních možností bude proto v dohledné době vypsána členská subskripce Čs. hi fi klubu, na kterou si mohou raménko objednat hotové, v originálním balení a s dvouletou zárukou.

Novinky proti předchozímu typu PR 1

Raménko PR 2 vzniklo dalším vývojem z předchozího typu Klubu elektroakustiky PR 1 (viz Amatérské rádio 3/66, str. 7), jemuž se v mnoha detailech rovná nebo podobá. Hlavní rozdíl je v ložisku pro svislý pohyb, které je tu nahrazeno nožovým břittem, s jeho vlastní třením je neměnitelné. Do sloupku

raménka byl vestavěn zvedáč, který diskofílium usnadňuje manipulaci na libovolném místě desky. Součástí sloupku se stal také odkládací stojánek, jehož pootočením lze raménko zajistit. Konečně je ve sloupku také nastavitelný mechanismus antikatingu. Zlepšeno bylo i uložení samotné přenoskové vložky, které

umožňuje nastavit ji i dodatečně do libovolné polohy na dotekové destičce. Značně se zlepšila i povrchová úprava, takže odpovídá nejlepším výrobkům této třídy. Na vzhledovém i funkčním dokončení raménka PR 2 spolupracoval po výtvarné stránce akad. arch. Miloš Hrbas.

K celkové sestavě a funkci
podle připojených výkresů seznamu dílů a fotografií na titulní straně

Ložisko pro svislý pohyb

Je to nejdůležitější ložisko přenosky, které musí pracovat bez tření, má-li raménko sledovat i zvlněný povrch desky bez změny svislé síly na hrot a má-li být dobře nastavitelná svislá síla i v okolí 0,5 p. Proto byl zvolen nožový břit 12, který raménko podpírá v zářezu zátky 8 a úkol jak plní beze zbytku. Vyskočení raménka směrem nahoru a do stran brání vhodná konstrukce břitu a prstence 10. Pro transport se raménko na břitu zajistí utažením stavěcího šroubu 11 nahore v prstenci. Břit je uložen a vystředěn v zářezu prstence 10 a zespoda přitlačen do správné polohy závitovým koncem čepu 15.

Ložisko pro vodorovný pohyb

Vodorovný pohyb raménka musí být co nejlehčí, aby tření v ložisku bylo zanedbatelné proti silám antikatingu. Určité vazké tlumení rychlého pohybu (a tedy rezonance) nejen nevádi, ale je dokonce na prospěch [1]. Proto bylo zvoleno kluzné uložení odlehčeného svislého čepu 15 v kalibrované duté sloupku 10. Čep je namazán jemným strojním olejem a vespod je podepřen kuličkou 34. Kuličku podepírá stavěcí šroub 18, pojištěný maticí 19. Tím se dá čep výškově nastavit tak, že mezi kladkou 13 (která je na čepu naražena) a mezi horní plochou sloupku 10 je mezera asi 0,5 mm. Pohyb čepu nahoru omezuje šroub 33, dobře utažený v postranní dutině sloupku 10. (Slouží i jako pojistka proti vytažení čepu a přetržení kabelu.) Hlava šroubu je v dutině zalita parafinem. Vodorovný pohyb raménka je omezen dorazovou trubkou 17, na kterou doléhá prstence 10. Úhel krajních poloh má být 50–55° max.

(Pokračování na str. 31)

OBSAH

- 1 Přenoskové raménko PR 2 Klubu elektroakustiky
- 2 Postavte si sami: Přenoskové raménko PR 2 (popis) Jiří Janda
- 4 Dispozice, skladba a vybavení rozhlasového střediska v Praze V. Stádník, O. Horský, L. Dolek
- 6 Antická knihovna
- 7 Myslivečkův Tamerlán v rozhlase J. Bužga
- 8 Rozhlasová hra očima zvukové techniky Zdeněk Škopán
- 9 Nahrávací studio OKD v Praze 6 slouží veřejnosti a organizacím
Malá fonopraktika: III. Umění mixáže Vladimír Lébl
- 10 K výměně magnetofonových pásek se zahraničními fonamatéry I. - Josef Janoušek
- 11 Připojování magnetofonu k různým zdrojům signálu - II. Ivan Štěpán
- 13 Reprodukory s nízkou rezonancí Ing. Jan Hladký
- 15 Úprava VKV FM tuneru pro pásmo 87,5-104 MHz (CCIR) Ing. Jaromír Šimek
- 16 Náš test: Náhlavní stereofonní sluchátka: Kovopodnik Brno, Mechanika S 3, Tesla ARF 200, AKG K 50.
- 18 Návštěvou u firmy Uher Miroslav Štěpánek
- 19 Jak se dá zlepšit dozvukové zařízení TESLA ECHOLANA Karel Šellinger
Plošné spoje rychle a jednoduše Jaroslav Sova
- 20 Univerzální předzesilovač SGS FAIRCHILD
- 21 Jednoduchá elektronická pojistka výkonového zesilovače
- 22 Doplnkové dvojice PNP-NPN křemíkových tranzistorů Jiří Teichmann
- 23 Rozhovor s uměleckým ředitelem naší druhé gramofonové firmy Janem Hanušem
- 24 Recenze gramofonových desek
- 26 Z dějin gramofonové desky
- 27 Členům Gramofonového klubu
- 28 Skladatelé o elektronické a konkrétní hudbě J. Bužga
- 29 Aktuality (Divadlo hudby v Praze - Ztratili jsme příležitost - Ošizený festival)
- 30 Čs. časopisy - Zahraniční časopisy - Malý oznamovatel - Klub elektroakustiky
- 31 Přenoskové raménko PR 2 (pokračování ze str. 2) - součástky, materiál, příslušenství a opracování (tabulka).

POZOR!

Poslouchajte pravidelnou pětiminutovku pro čtenáře HaZ, každý první pátek v měsíci v 19.55 na celostátním okruhu Československo I.

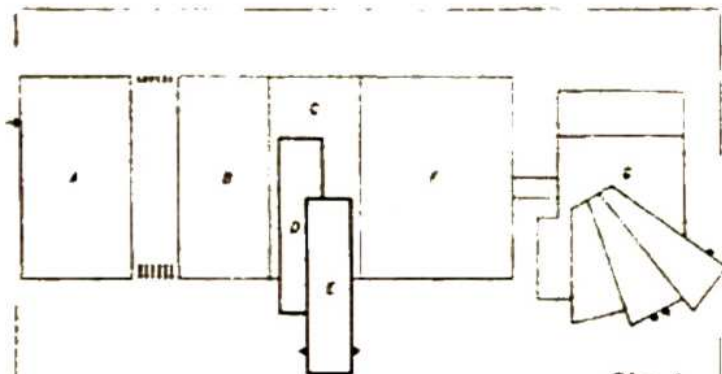
SUMMARY OF CONTENTS

- 1 Pickup Arm PR 2 (developed by Prague Hi Fi Club).
- 2 Do it Yourself: Pickup Arm PR 2 (Description).
- 4 Layout, Conception, and Equipment of Future Prague Radio Center.
- 6 The Wisdom of Antiquity.
- 7 Josef Mysliveček's Opera „Tamerlan“ on Radio Waves.
- 8 The Radio Play as Seen by the Sound Technician.
- 9 Public Service Performed by Recording Studio at Cultural Center in the 9th District of Prague.
Hints for Tape Recordists: The Art of Sound Mixing.
- 10 The Exchange of Magnetophone Tapes with Phonomaniacs Abroad (Part I).
- 11 Tape Recorder Inputs and Outputs for Various Sources of Signal (Second Part).
- 13 Low Resonance Loudspeakers.
- 15 How to Adapt FM Tuner to 87,5-104 MHz Band Used by CCIR Countries.
- 16 Equipment Test Report: Stereophonic Headphones.
- 18 A Visit of the Uher Works.
- 19 How to Improve the TESLA ECHOLANA Reverberation Equipment.
Printed Circuits made quickly and easily.
- 20 The Fairchild SGS Universal Preamplifier.
- 21 A Simple Electronic Protection of Transistor Power Amplifier Hitachi 521.
- 22 Complementary Silicon Transistors PNP - NPN.
- 23 Interview with Jan Hanuš, Vice president of Czechoslovakia's Second Gramophone Record Producing Firm.
- 24 Gramophone Disc Reviews.
- 26 Chapters from the History of the Gramophone Disc.
- 27 For Czechoslovak Gramophone Club Members.
- 28 Composers' Views on Electronic and Concrete Music.
- 29 News (The Prague Theatre of Music - A Lost Chance - The International Festival of Contemporary Music.)
- 30 Foreign and Czechoslovak Magazines - Advertisements - The Czechoslovak Hi Fi Club
- 31 Pickup Arm PR 2 (Continued from p. 2). Table of Necessary Parts and Materials, Description of Technology.

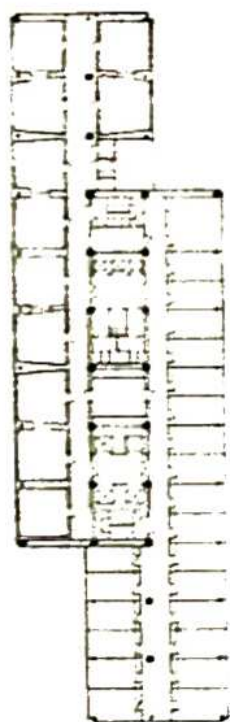
DISPOZICE, SKLADBA A VYBAVENÍ ROZHLASOVÉHO STŘEDISKA V PRAZE

V článcích otiskovaných v minulých číslech tohoto časopisu byla popsána historie a současnost výstavby Rozhlasového střediska v Praze. K vytvoření uceleného obrazu předkládáme čtenářům poslední část, která popisuje dispoziční skladbu a návrh vybavení Rozhlasového střediska.

Základní dispozice vyplývá z následujících náčrtů:

Obr. 1

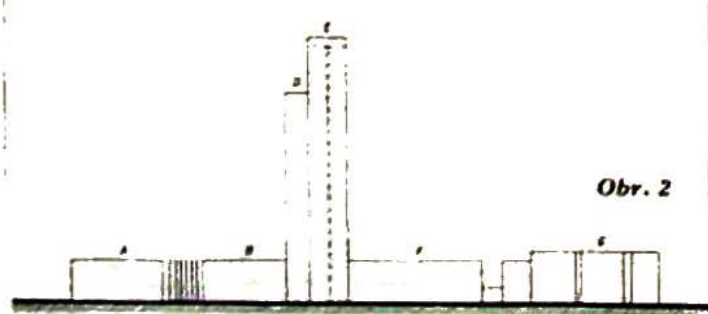

Obr. 3

Obr. 1 - Schematická podlažní dispozice

Obr. 2 - Schematický pohled

Obr. 3 - Schematické zobrazení podlaží výškové budovy

Obr. 2

Z obr. 1. a 2. je vidět, že celé Rozhlasové středisko je rozděleno na několik objektů a ty jsou členěny na bloky obsahující jednotlivé druhy provozních či neprovozních souborů.

Část A je objektem společensko-hospodářským a od vlastní hmoty provozního celku je oddělena parkově upraveným atriem. V přízemí jsou situovány složky zajišťující poštovní styk Čs. rozhlasu (přijem zboží, expedice apod.), dále zdravotní středisko se zvláštním nástupem, přenosový útvar s měřicími boxy pro přenosové vozy a v zadní části pak energetické centrum, které prostupuje do 2. patra.

V 1. patře jsou soustředěny veškeré pohotovostní a údržbářské dílny, nezbytné nutné jak pro rozhlasový provoz, tak i pro zajištění chodu složité stavby jakou je Rozhlasové středisko. 2. patro je vyhrazeno společenským prostorům – jídelně s bufetem, zasedacím místnostem a klubovnám. V suterénu a v neosvětlených středních partiích objektu jsou umístěny sklady. S hlavním objektem je hospodářská budova spojena chodbami v podzemí a ve 2. patře.

Těžiště rozhlasové práce je soustředěno do bloků B, C, D, E, F. Blok B zahrnuje veškeré provozy čínoherní výroby – tak zvané čínoherní kombináty. V suterénu pod nimi jsou vestavěny a zvukově izolovány dozvukové prostory – echa. Čekárny a oddychové prostory herců jsou umístěny v úrovni čínoherních studií a to na jejich vnější straně s výhledem do atria vymezeného hospodářským objektem a hlavní budovou. Režie příslušející k čínoherním studiím jsou soustředěny ve vnitřní části, takže navazují na bloky C a D.

Blok C je tvořen diskusními kombináty. Toto situování zajišťuje krátký a přímý nástup ze vstupní haly. Před diskusními kombináty, po levé straně oddychového prostoru jsou předváděcí poslechová studia, na pravé straně pak hlavní pokladna – tedy zařízení, u kterých je žádoucí krátký a přímý nástup od hlavního vchodu do celého objektu.

Výšková dominanta Čs. rozhlasu je tvořena dvěma deskami, které jsou do sebe částečně zasunuté. Na obr. 1 jsou pro větší rozlišení označeny písmeny D a E. Ve 2. a 3. patře této výškové stavby jsou umístěny veškeré archivy písemné i zvukové (dokumentační, literární a notový archiv, fonotéka, diskotéka apod.). Snahou bylo, aby po soustředění všech vnitřních informačních zdrojů do jednoho celku byl tento snadno dosažitelný ze všech částí budovy a aby navazoval co nejkratším způsobem na provozy, které jsou na něm přímo závislé. Např. hudební studia – notový archiv, nebo vysílací kombináty – fonotéka atd. Z dalšího popisu vyplývá, že se tento úkol snad podařilo patřičně zvládnout za předpokladu plynulé vertikální dopravy.

Výšková budova od 3. patra vystupuje z nižší zástavby přilehlých částí B, C, F a zároveň začíná provozní dělení. Část D obsahuje až do 12. patra rozhlasové provozní jednotky a soubory, naproti tomu část E je vyhrazena pracovním redakci, které tak navazují přímo na provoz, přičemž zůstávají oddělené. Pro lepší pochopení je na obr. 3 schematicky znázorněno libovolně typické podlaží výškové budovy obsahující provozní i neprovozní část.

Provozní soubory ve výškovém objektu jsou řazeny následovně (od zdola nahoru):

Blok záznamu domácího vysílání

Blok vysílání domácího vysílání

Ústřední přepojovač a provozní laboratoř (v 8. patře zabírá obě části D i E)

Blok vysílání zahraničního vysílání

Blok výroby zahraničního vysílání

Deska D, tj. provozní část výškové budovy končí 19. patrem, zatímco deska E pokračuje, takže ve 24. patře dosahuje výšky téměř 100 m. V jednom z nejvyšších podlaží je umístěno spojovací středisko – centrum příjmu vnějších informací. Obsahuje mimo dálkopisů, telefonátů i monitory, pro jejichž dobrý provoz jsou nutné krátké anténní svody a co největší vzdálenost od možných rušících zdrojů. Návaznost na redakce, které zpracovávají dohléd informace, je zajištěna vertikální dopravou.

Blok hudebních studií F z hlediska vnější architektury a vnitřní dispozice je téměř zrcadlovým obrazem bloku čínoherních studií B. Obdobně jako v tomto jsou čekárny hudebníků a ladírny umístěny podél celého bloku po vnější straně s výhledem na objekt G. Režie příslušející k hudebním studiím jsou i s provozními poslechovými místnostmi seřazeny po vnitřní straně v přímé návaznosti na výškový objekt D, ve kterém je soustředěn takřka celý technický provoz. Tímto uspořádáním je sledována koncentrace technického provozu a co největší zkrácení kabelových tras.